

عملکرد بانکی تحلیل تطبیقی IFRS و RAS برای نظام بانکی رومانی

چکیده

مؤسسات اعتباری نقش کلیدی در نظام مالی اقتصاد کشور دارند و درستی عملکرد آن‌ها به ثبات نظام مالی در حالت کلی وابسته است. داده‌های مالی فراهم‌شده توسط اظهارات مالی بانکی شاخص‌های با ارزشی را در قبال وضعیت اقتصادی برای یک دوره زمانی مشخص ارائه می‌کنند. علاوه بر این، اظهارات مالی منابع ضروری اطلاعات مالی برای تصمیم‌گیران در سطح اقتصادی (جمعیت، عوامل اقتصادی و غیره) هستند که بر انتظارات و رفتار آن‌ها در نتیجه تأثیرگذاری بر رشد اقتصادی تأثیرگذار هستند. چارچوب گزارش‌های نظارتی در نظر دارد تا استانداردهای گزارش‌نویسی خاصی را تنظیم کند که بتواند ارائه منصفانه وضعیت مالی و عملکرد مؤسسات اعتباری را تضمین کند. این استانداردهای گزارش‌نویسی به صورت دوره‌ای به منظور تضمین سازگاری با ابزارهای مالی پیچیده‌تر، شناسایی کارآمد ریسک‌ها با هدف ارائه اطلاعات مالی درروشی که بتواند به راحتی پردازش شوند و درک آن‌ها توسط کاربران را راحت تر کند، بهبود می‌یابد. کشور رومانی هدف دارد تا عادی‌سازی و هماهنگی استانداردهای گزارش‌نویسی مالی خود را، به منظور تضمین ارائه منصفانه و مقایسه‌پذیری وضعیت مالی و عملکرد مؤسسات اعتباری با مؤسسات مالی سرتاسر دنیا در حوزه گسترش پیوسته بازارهای مالی، در دستور کار قرار دهد. بانک مرکزی رومانی تنظیم اظهارات مالی فردی را تحت IFRS از 1 ژانویه 2012 بر اساس توافق‌نامه به دست‌آمده در سال 2009 با IMF-EU-IFI مقرر کرده است. این مقاله تأثیر گزار از RAS (استانداردهای حسابداری رومانی) به IRFS (استانداردهای گزارش‌نویسی مالی بین‌المللی) را بر وضعیت مالی و عملکرد مؤسسات اعتباری مطالعه می‌کند. به منظور شناسایی تفاوت‌ها اظهارات مالی سال مالی 2011 را برای 5 بانک رومانی با در نظر گرفتن میزان دارایی‌های آن‌ها تحلیل کردیم. این پژوهش

تحلیل تطبیقی ارائه مؤلفه‌های اصلی دارایی‌ها و بدهی‌های بانکی با تأکید بر یافته‌های کلیدی را شامل می‌شود. یکی از مهم‌ترین جنبه‌های شناسایی شده به تعیین مقررات تحت مدل IFRS مرتبط است. سازگاری با الزامات NBR بررسی شده و جنبه‌های احتیاطی مشخص شدند.

کلمات کلیدی: IFRS; گزارش مالی؛ مؤسسات مالی؛ بازل III; الزام احتیاطی

1. مقدمه

در جولای 2002، اتحادیه اروپا مقررات 1606/2002 را با هدف عملکرد کارآمد و کم‌هزینه محافظت از سرمایه‌گذاران و تضمین اطمینان در بازارهای مالی صادر کرد. شرکت‌هایی که تضامانات آن‌ها در بازار تنظیم شده اتحادیه اروپا فهرست شده باشند نیازمند تهیه اظهارات مالی تلفیق شده مطابق با استانداردهای گزارش‌نویسی مالی بین‌المللی از سال 2005 بودند. این ابتکار از طریق مقررات 208/2005 که به نهادهای مختلف امکان تهیه اظهارات مالی بر اساس استانداردهای گزارش‌نویسی مالی بین‌المللی از سال 2006 را ارائه می‌کرد، به یک اقدام ملی تبدیل شد. مؤسسات مالی موظف شدند تا یک مجموعه اظهارات مالی مطابق با استانداردهای حسابداری کشور و مجموعه‌ای دیگر در مطابقت با استانداردهای گزارش‌نویسی مالی بین‌المللی برای کاربران دیگر که در خارج از آن منطقه قرار دارند تهیه کنند. با آغاز ژانویه 2012 IFRS به صورت کامل قابل اجرا شده و مؤسسات مالی باید این استانداردها را بر مبنای روزانه هنگام انجام و ثبت هر تراکنشی به کار گیرند.

بانک مرکزی رومانی مطابق با ظرفیت خود به عنوان نهاد نظارتی و قانون‌گذاری نظام بانکی رومانی راهبرد پیاده‌سازی IFRS را در 2010 پذیرفت. یکی از مشخصات اصلی این برنامه هماهنگی مقررات پیاده‌سازی تدریجی بود. NBR صورت‌حساب‌های لازم را برای ارزیابی حساب‌های گزارش شده توسط بانک‌ها تهیه و به بخش مشاوره عمومی ارسال کرد تا با اهداف احتیاطی بانک‌ها هماهنگ شود. مؤسسات مالی از طرف خود باید برنامه‌های عملی NBR برای

پیاده‌سازی IFRS و اینکه کدام پیاده‌سازی دقیقاً توسط بانک مرکزی در سال 2011 نظارت‌شده را تهیه و به تأیید برسانند.

ایسارسکو (2011) بیان می‌کند که از دیدگاه NBR پیاده‌سازی IFRS یکی از حوزه‌های نگرانی بانک مرکزی بوده است، چراکه سنجش مناسب و کافی دارایی‌ها، بدهی‌ها و ارزش ویژه سهامداران مؤسسات اعتباری پیش‌نیازهای ضروری برای محاسبه شاخص‌های احتیاطی واقعی هستند.

دلیل مهم دیگر برای به‌کارگیری الزامات IFRS تضمین سازگاری، ثبات و شفافیت در بخش بانکی، بین اظهارات مالی تلفیقی و انفرادی برای اطلاعات مالی فراهم‌شده، است (FS منتشرشده، اطلاعات مالی برای اهداف نظارتی، اهداف مالیاتی و غیره). پیاده‌سازی IFRS انتظار می‌رود تا عدم تقارن اطلاعات و همچنین هزینه سرمایه را کاهش دهد.

چالش‌های بسیاری که بانک مرکزی باید در قبال پیاده‌سازی کارآمد IFRS نشان دهد به‌روزرسانی چارچوب مقرراتی (حسابداری، گزارش‌نویسی نظارتی و غیره)، به‌روزرسانی سیستم‌های گزارش‌نویسی /حسابداری داخلی توسط بانک‌ها، آموزش کارکنان در بانک‌ها و نهادهای نظارتی، عدم وجود سازگاری در سری اطلاعاتی که برای گزارش شدن مجموعه‌ای از اطلاعات به NBR موردنیاز هستند.

2. مرور مقالات

چندین نویسنده دشواری‌های پیش روی مؤسسات مالی را از کشورهای اتحادیه اروپا در به‌کارگیری IFRS مطالعه کردند و دریافتند که پیچیدگی IFRS و راهنمایی ناکافی برای پیاده‌سازی به‌عنوان چالش‌های عمده در نظر گرفته می‌شوند (لارسون و استریت، 2004؛ هوگندوم، 2006؛ جرماکوویچ و گورنیک-توماشوسکی، 2006).

در مورد انتظارات تأثیر IFRS بر هزینه سرمایه مطالعاتی انجام‌شده است اما نتایج به‌طور معناداری متفاوت هستند. داسکه (2006) و جرماکوویچ و گورنیک-توماشوسکی (2006) نتیجه گرفتند که پذیرش IFRS منجر به کاهش سرمایه نمی‌شود، درحالی‌که لی (2010) در نظر می‌گیرد که پیاده‌سازی IFRS باعث کاهش معناداری در هزینه سرمایه خواهد شد.

در مورد بانک‌ها تغییر مدل محاسبات یکی از مهم‌ترین چالش‌ها در پیاده‌سازی IFRS بوده است. گبهارت و نووتنی-فارکاس (2011) پیامدهای پذیرش IFRS را بر کیفیت حسابداری بانک‌ها در 12 کشور اتحادیه اروپا مطالعه کردند و نتیجه گرفتند که استفاده از رویکرد زیان به‌وجودآمده منجر به شناخت با تأخیر زیان‌های آینده خواهد شد.

در سال 2007 KPMG یک نظرسنجی از 18 بانک بزرگ اتحادیه اروپا انجام داد که در مطابقت با IFRS گزارش‌نویسی می‌کردند و نتیجه گرفت که اندازه اظهارات سالانه تحت IFRS به‌صورت معناداری در مقایسه با اندازه اظهارات تحت اصول حسابداری ملی افزایش‌یافته است. نتیجه مهم مطالعه انجام‌شده در نظر گرفتن مقررات جمعی در برابر فردی بوده که در نتیجه تست‌های نقدینگی بر وام‌ها به‌دست‌آمده بود. در اینجا تفاوت معناداری بین بانک‌ها به‌عنوان درصدی از مقررات جمعی از 3٪ تا 87.8٪ شناسایی شد.

دان و همکاران (2008) پیاده‌سازی IFRS را در بریتانیا، ایرلند و ایتالیا مطالعه کردند و چندین موضوع را درباره آموزش کارکنان کشف کردند. به خاطر اینکه استانداردهای ویژه بسیار فنی و نیازمند مهارت‌های خاصی بودند، مؤسسات مالی غالباً با مشاوران خارجی قرارداد بسته تا از دانش تخصصی و مهارت آن‌ها بهره ببرند. یکی از موضوعات اصلی پذیرفتن سیستم‌های اطلاعاتی با تمرکز بر فرآیندهای جدید و مدل‌های طراحی و پیاده‌سازی بود.

درباره تأثیر پیاده‌سازی IFRS بر نظام بانکی رومانی، KPMG چندین مطالعه در سال‌های 2010 و 2011 انجام داد. این مطالعات بر شناسایی تفاوت‌های بین الزامات مقررات حسابداری ملی و IFRS متمرکز بودند و تأثیر آن را بر درآمد و ارزش ویژه بانک اندازه‌گیری کردند. گرکو (2011) چالش‌های پیاده‌سازی IFRS را برای بخش بانکی از دیدگاه مدیریت و حساب‌برسان در ارتباط با چالش‌های سیستم IT و آموزش کارکنان و تأکید بر اهمیت قضاوت‌های حرفه‌ای تحلیل کرد، درحالی‌که یوناسکو و همکاران (2011) نظرات مدیرعاملان شرکت‌های فهرست شده رومانی درباره الزامات IFRS را بررسی کرد. بونتا و همکاران (2011) دیدگاه متخصصان حسابداری را در رومانی درباره پتانسیل پیاده‌سازی IFRS برای SMEها بررسی کرد و دریافت که بیش از نیمی از پاسخ‌دهندگان بر این باورند که مقررات کنونی سطح قابل قبولی از ساده‌سازی را برای SMEها فراهم نمی‌کند و به همین علت سیستم گزارش‌نویسی ساده‌تری برای این نهادها موردنیاز است.

3. روش تحقیق

به منظور دستیابی به هدف این مطالعه، نمونه پنج مؤسسه مالی از نظام بانکی رومانی انتخاب شدند. ضابطه گزینش اندازه بانک‌ها به لحاظ دارایی و موجودیت داده‌های مالی بود. اظهارات مالی RAS گزارش‌نویسی مطابق با IFRS به منظور مشخص کردن تفاوت‌های موجود در میزان دارایی‌ها و بدهی‌ها مقایسه شدند.

با مشخص کردن نتایج، این مقاله هدف دارد تا علت یافته‌های مرتبط با ارقام مالی شده تحت RAS و IFRS را توصیف کند. حوزه تمایل اصلی انجام مقررات با نظر گرفتن سنجش نقدینگی موجود و شناسایی رویدادهای تقویت‌کننده است.

این مقاله به ارزش اوراق قرضه، ارزش ویژه و نتایج گزارش‌شده تحت هر دو الزام گزارش‌نویسی و استفاده از روش نرخ بهره مؤثر، مالیات معوقه و کمیسیون‌ها نگاهی خواهد داشت.

یکی از الزامات مهم IFRS تشخیص اولیه و ارزشیابی مجدد دارایی‌ها با ارزش منصفانه است. مسائلی به لحاظ نوسان شدید دارایی‌ها ممکن است به وجود آمده و نگرانی‌هایی به لحاظ جنبه‌های احتیاطی ایجاد کند.

4. نتایج

IFRS نیازمند اقدامات ویژه برای مقررات است. به منظور تشخیص مقررات شرایط ضروری باید برآورده شوند. اثبات هدف باید از رویدادهای تشدیدکننده حاصل شود. این رویداد باید به تأثیری منفی بر ارزش جریان‌ات نقدینگی مدنظر آینده (یک دارایی یا مجموعه دارایی‌ها) منجر شود.

بنا بر IFRS یک مؤسسه مالی می‌تواند مقررات ویژه یا جمعی را برقرار کند. مقررات جمعی برای دارایی‌هایی که به صورت فردی معنادار در نظر گرفته نمی‌شوند (اما ممکن است بر مزایای مدنظر تولیدشده توسط دیگر دارایی‌ها تأثیرگذار باشند) یا مجموعه دارایی‌ها با نمایه ریسک مشابهی باشند برقرار می‌شود، درحالی‌که مقررات ویژه برای دارایی‌هایی که به لحاظ فردی حائز اهمیت در نظر گرفته می‌شوند که برای آن‌ها اثبات کاهش بها شناسایی شده است برقرار می‌شوند.

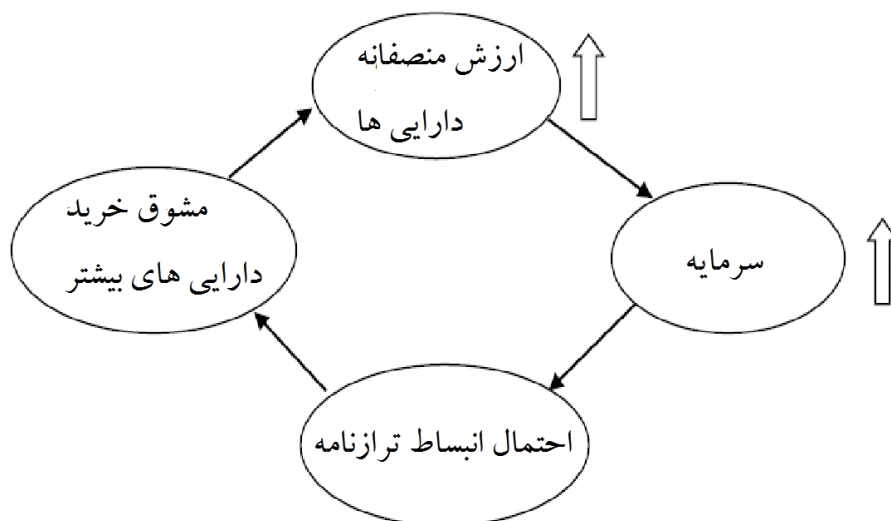
اجزای اصلی در به‌کارگیری این مدل شامل موارد زیر می‌شوند:

- شناسایی دارایی‌ها یا مجموعه دارایی‌هایی که متأثر از رویدادهای تشدیدکننده هستند؛
- به کار بردن تست نقدینگی با مقایسه ارزش حسابداری با ارزش قابل‌بازیابی آن؛
- شناسایی رویدادهای تشییع‌کننده (داده‌های قابل‌مشاهده‌ای که نشان می‌دهند دلایلی وجود دارد تا انتظار داشته باشیم جریان‌ات نقدینگی مرتبط با یک دارایی یا مجموعه دارایی‌ها کاهش خواهند یافت).
- مطابق با مقررات NBR شماره 2009/3، مقررات ویژه برای ریسک اعتباری با به کاربردن ضوابط زیر برقرار می‌شوند:
- عملکرد مالی (مقررات با کاهش عملکرد مالی برقرار شده و از این دیدگاه می‌توان استدلال شود که این مدل برای رویدادهای تشدیدکننده، در این مورد دشواری‌های مالی، در نظر گرفته نمی‌شود)؛
- خدمات وام؛

• ایجاد روندهای قضاوتی (که در آن وام به‌صورت زیان دسته‌بندی شده و ارزش مقررات 100٪ ارزشی است که توسط یک ضمانت پوشش داده نشده است).

اگر مقررات حسابداری کمتر از مقررات احتیاطی باشند، آنگاه این تفاوت از منابع مالی به‌عنوان معیار احتیاطی برای تضمین سرمایه‌سازی کافی مؤسسه اعتباری کاسته می‌شود. برای نمونه در نظر گرفته‌شده، تفاوت‌هایی بین مقررات RAS و IFRS وجود دارد، اما در هر دو مسیر انجام می‌شوند. این تفاوت‌ها می‌تواند ناشی از تعریف نقدینگی یا در نظر گرفتن وثیقه باشند. بنا بر RAS وثیقه با میزان ارزش فروش خود در نظر گرفته می‌شود درحالی‌که IFRS به جریان‌ات نقدینگی برآورد شده آینده که توسط وثیقه تضمین می‌شوند و آنهاييکه در نرخ بهره مؤثر تخفیف پیدا کرده‌اند نگاه می‌کند. مؤسسات اعتباری شیوه‌های نادرستی را برای شناسایی رویدادهای تشدیدکننده به کار می‌گیرند و درآمدهای بهره آن‌ها قبل از به وجود آمدن رویداد تشدیدکننده دست بالا و بعد از به‌وجودآمدن آن دست بالا در نظر گرفته می‌شوند. بنا بر NBR برنامه گذار از RAS به IFRS مؤسسات اعتباری باید مدل‌های داخلی خود را برای مشخص کردن مقرراتی که باید توسط نهاد نظارتی صحت‌سنجی می‌شوند توسعه و به کار بگیرند. بحران مالی کنونی نشان داده است که به کار گرفتن این مدل باعث شناخت دیر هنگام زیان شده و تأثیر دوره‌ای شدیدی دارد. برای مؤسسات

اعتباری در نظر گرفته شده، ابزارهای مالی موجود برای فروش و حفظ شده برای افزایش ارزش، ارزش کمتری تحت گزارش نویسی IFRS در نتیجه ارزشیابی مجدد و ثبت آن در ارزش منصفانه دارند.



شکل 1: دوره چرخشی فعالانه IFRS. افزایش قیمت بازار

همان طور که در شکل 1 نشان داده شده، استفاده از معیار ارزش منصفانه IFRS به دوره چرخشی فعالانه و نوسان شدید دارایی ها منجر می شود. در نتیجه، اقدام احتیاطی استفاده شده و تمام سودهای حسابداری ارائه شده در ارزش منصفانه به عنوان سرمایه مقرر (منابع پایدار) به طور مثال به عنوان سود یا زیان موجودی های آماده فروش در نظر گرفته نمی شوند. به منظور سنجش این وضعیت، بازل III یک میانگیر چرخش برگشتی را ارائه می کند که افزایش سرمایه در طول شرایط رونق اقتصادی را به منظور کاهش احتمال گسترش ترازنامه و کاهش الزامات سرمایه در طول رکود اقتصادی را به منظور کاهش فشار برای متراکم شدن ترازنامه برقرار می کند.

درباره اظهارات مالی تحلیل شده، ارزش مجموع وام های مؤسسات اعتباری تحت الزامات گزارش نویسی IFRS نسبت به الزامات گزارش نویسی RAS بیشتر در نظر گرفته شده اند. یکی از علت ها تفاوت موجود در نحوی پیش بینی مقررات است، افزایش یا کاهش آن طور که قبلاً ذکر شد. افزایش در ارزش می توانند با الزام IFRS به در نظر گرفتن دارایی ها خارج از ترازنامه تعریف شود، اما تفاوت مثبت اصلی به نظر با شناخت بدهی ها و مقادیر پیش از آن ایجاد می شود.

نگاه به ارزش مجموع وام‌های بانکی نه تنها دلیل تمایل احتیاطی یا مالی بلکه شرایط بازار نیز است چراکه سهم بازار یک مؤسسه اعتباری می‌تواند از دیدگاه ضابطه مجموعه وام‌ها به دست آید.

میزان ارزش ویژه تحت الزامات گزارش‌نویسی RAS کمتر است چراکه IFRS نیازمند تعدیلات مثبت برای میزان تورم تا سال 2003 است که بیانگر گزارش‌نویسی برای اقتصاد در شرایط تورم شدید است.

نتیجه گزارش‌شده تحت الزامات IFRS اصولاً به علت تعدیلات بر مقررات وضع‌شده بر ابزارهای مالی وام‌ها و یا موجودی‌های آماده فروش ثبت‌شده در اظهارات مالی RAS، اصلاحات انجام‌شده برای کمیسیون‌های امور وام محاسبه‌شده با استفاده از بیشتر است. روش نرخ بهره مؤثر نرخ بهره‌ای را که برای تخفیف جریان تضمین‌شده سرمایه اصلی و جریان‌ات نقدینگی از طریق عمر مدنظر ابزارهای مالی برای برابر کردن میزان شناسایی‌شده در شناخت اولیه ضروری است را محاسبه می‌کند. این نرخ برای در هر تاریخ گزارش‌نویسی برای مشخص کردن درآمد و هزینه سود برای آن دوره استفاده می‌شود. در بکار گرفتن این مدل استفاده از ارزش منصفانه در تشخیص اولیه، جریان‌ات نقدینگی تخمینی، ارزش باقی‌مانده و عامل مدنظر دارایی‌ها یا بدهی‌ها باید در نظر گرفته شود.

5. نتیجه‌گیری

پیشرفت‌های اقتصادی و مالی به سمت بین‌المللی کردن عملیات بانکی در حوزه جهانی‌سازی بازارهای مالی اهمیت اطلاعات مالی به‌ویژه به لحاظ سنجش و ارائه نتایج فعالیت‌ها را بارز می‌کند. از این‌رو، بعد از بحران مالی سال گذشته، فشارهای بیشتری برای هماهنگ کردن قوانین حسابداری در سراسر دنیا به‌عنوان مبنایی برای اطلاعات مالی منتشرشده به‌وجود آمده است.

تحت این شرایط، بانک مرکزی رومانی، برحسب ظرفیت خود به‌عنوان یک‌نهاد نظارتی و قانون‌گذاری نظام بانکی رومانی قوانین و مقررات اجرای خود را با بهترین عملیات و شیوه‌های عمل در این حوزه هماهنگ کرده به‌طوری‌که شفافیت را افزایش داده و سازگاری اطلاعات را در کل بخش بانکی تضمین می‌کند.

گزارش نویسی تحت IFRS به دنبال فرآیند گذار و پایدارسازی تحت نظارت نزدیک بانک مرکزی به نظام بانکی رومانی انتقال داده شده است. به منظور نشان دادن مسائل به وجود آمده به واسطه استفاده از IFRS مانند تشخیص دیر هنگام زیان‌ها تحت مدل پیش‌بینی زیان تحقق‌یافته IFRS یا تأثیرات دوره‌های چرخشی فعالانه ایجاد شده توسط الزامات ارزیابی و شناخت ارزش منصفانه، NBR الزامات احتیاطی را تنظیم می‌کند. اگر پیش‌بینی‌های حسابداری کمتر از پیش‌بینی‌های احتیاطی محاسبه شده تحت مدل زیان مدنظر باشند، تفاوت از دارایی‌ها کاسته شده و در نتیجه کفایت سرمایه تحت تأثیر قرار نمی‌گیرد. همچنین تمام سود حسابداری استنتاج شده از ارزش منصفانه به عنوان سرمایه مقرر در نظر گرفته می‌شود.

با مشخص شدن توسعه مستمر بازارهای مالی و گسترش فعالیت‌های بانکی برای چارچوب استانداردهای گزارش نویسی مالی بین‌المللی، به منظور نشان دادن مؤثر اقدامات مربوط به دارایی‌ها و بدی‌های بانکی، بهبودهایی به صورت منظم باید انجام شوند.

References

- Bunea, S., Săcarin, M & .Minu, M. (2011) Romanian professional accountants' perception on the differential „ financial reporting forsmall and medium-sized enterprises”, AMIS Conference;
- Dănilă, N. (2011) "The Romanian Banking System – Core Pillar of the Financial System", NBR Conference Open days for economics students, Constanta;
- Dunne, T., Finningham G.; Hannah, G., Power, D., Fifield, S., Fox, A.; Helliard, C. & Veneziani, M., (2008) "The implementation of IFRS in the UK, Italy and Ireland" icas.org.uk/res_helliard_ifrs_report.pdf
- Greco, T.A. (2011) „Aplicarea IFRS în băncile românești-provocări din perspective managementului și auditului”, *Audit financiar*, no. 12, pp. 42-47;
- Hoogendoorn, M. (2006) „International Accounting Regulation and IFRS Implementation in Europe and Beyond - Experiences with Firsttime Adoption in Europe”, *Accounting in Europe*, vol. 3, pp. 23-26;
- Ionașcu, I., Ionașcu, M. & Munteanu, L (2011) „Motivatii si consecințe ale adoptării IFRS: percepții privind factorii instituționali din mediul românesc”, *Audit financiar*, no. 12, pp. 33-41;
- Isărescu, M. (2011) "IFRS: international experience and implementation by the Romanian banking sector in 2012", joint NBR / ICAEW conference;
- Jermakowicz, E.K. & Gornik-Tomaszewski, S. (2006) "Implementing IFRS from the perspective of EU publicly traded companies", *International Accounting, Auditing and Taxation*, vol. 15, pp.170–196;
- KPMG (2011) „IFRS: the race is on... The last lap!", KPMG Survey of the Romanian Financial Institutions' Use of International Financial Accounting Standards compared with Romanian Accounting Standards, Bucharest, <http://www.kpmg.com/RO/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/SpecialInterests/Documents/are%20we%20there%20yet%202011%20web.pdf>;
- KPMG (2007) „International Financial Accounting Standards-The quest for a global language”, London, <http://www.kpmg.com/cn/en/issuesandinsights/articlespublications/pages/ifrs-the-quest-for-a-globallanguage-o-200706.aspx>
- KPMG (2007) European banks. Trends in the presentation of financial statements and disclosure of information <http://www.kpmg.co.th/Thought%20Leadership/FS/Banking/European%20Benchmarking%20Survey%20Acc.pdf>;
- Li, S. (2010) „Does Mandatory Adoption of International Financial Reporting Standards in the European Union Reduce the Cost of Equity Capital?”, *The Accounting Review*, vol. 85, no. 2, pp. 607-636;
- Larson, R.K. & Street, D.L. (2004) „Convergence with IFRS in an expanding Europe: progress and obstacles identified by large accounting firms’ survey”, *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, vol. 13, pp. 89-11